

ВКСИ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
регистрационен индекс	Дата
BCC - ВКНЗ	03-06-2022

Български институт за правни инициативи
Ул. Г.С. Раковски 132А, ет. 3, София 1000
България
Тел. +359 2 980 80 84
www.bili-bg.org
office@bili-bg.org

Изх. №: ИПСН- 234/030622

ДО

СЪДИЙСКА КОЛЕГИЯ НА

ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

ВЪПРОСИ

Към кандидатите за членове на Съдийската колегия на ВСС от квотата на съдиите – Антоанета Василева Аргирова, Атанас Стоилов Атанасов, Васил Маринов Петков, Владимир Григоров Вълков, Даниела Божидамова Александрова, Дора Димитрова Михайлова, Иван Георгиев Калибацев, Йордан Минков Дамаскинов, Красимир Димитров Лесенски, Любомир Симеонов Нинов, Мария Кирилова Терзийска, Миглена Тенева Тянкова, Младен Петров Димитров, Татяна Борисова Жилова, Явор Иванов Колев на основание чл. 19, ал. 1 от Правилата за провеждане на избори на членове на Висшия съдебен съвет от съдиите, прокурорите и следователите (Приети с решение на пленума на Висшия съдебен съвет по протокол № 7/17.02.2022 г.):

ВЪПРОСИ КЪМ ВСИЧКИ КАНДИДАТИ:

1. На какво, според Вас, мислите, че се дължи фактът, че сред номинираните кандидати за членове на СК на ВСС няма съдии от ВКС и ВАС?
2. Една от изключително значимите функции на Съдийска колегия е избирането на административни ръководители. Понастоящем единствените критерии при провеждане на тези процедури, към които членовете на колегията са изрично задължени да се

придържат, се съдържат в разпоредбите на чл. 194б от ЗСВ във връзка с чл. 59, ал. 1 от Наредба № 1 от 9 февруари 2017 г. за конкурсите за магистрати и за избор на ~~административни ръководители в органите на съдебната власт и са – професионална~~ подготовка, управленска компетентност и нравствени качества. Смятате ли, че ВСС трябва да приеме допълнителни и по-подробни критерии, по които да се преценяват кандидатите в тези процедури?

3. Настоящият състав на ВСС стана известен с противоречивата си практика по отношение на избора на магистрати на лидерските позиции в системата, което може да се тълкува дори и като уронване престижа, доверието и авторитета на съдебната власт от самия ВСС. Споделяте ли това мнение? Вие лично какво бихте предприели, за да започнете да градите усещане сред съдиите, а и сред обществеността, че само най-почетените и компетентни Ваши колеги ще бъдат избирани да управляват отделните органи на съдебната система?
4. Какво е Вашето мнение за възможността да бъдат отзовавани избрани за членове на ВСС от Общите събрания на съдии, прокурори и следователи?
5. В обществото трайно битува мнението, че работата на ВСС е непрозрачна въпреки публичността на заседанията на отделните колегии и на пленума. Какво според Вас е довело до това мнение и с какви мерки то може да бъде коригирано?
6. Ако в момента сте член на ВСС, какво би било Вашето гласуване по основанията за освобождаване от длъжност на главния прокурор, представени от министрите Йорданова и Стоилов, които са публично достъпни?
7. Какво е мнението Ви за създаването на критерий, според който влизането в системата на съдебната власт да бъде обусловено от натрупан преди това юридически опит/практика – примерно 5 години?
8. Считате ли, че към настоящия момент има необходимост от конституционни изменения в частта за съдебната власт?
9. Една от широко дискутираните теми в съдийските среди е тази за възнагражденията и начина на определянето им. Какво е Вашето мнение по въпроса - смятате ли, че разликата във възнагражденията между инстанциите е прекомерна? Необходимо ли е законово закрепване на критериите за определяне на възнагражденията на всички нива в системата, а не само на т.нар. „трима големи“
10. По какъв начин елементи от концепцията за общностния съд могат да бъдат въведени в българската правосъдна система, според Вас?

ВЪПРОСИ КЪМ СЪДИЯ АНТОАНЕТА ВАСИЛЕВА АРГИРОВА:

11. В концепцията си, на стр. 11 посочвате, че промяната на съдебната карта изисква цялостно изменение на административно-териториалното устройство на страната.

Все пак, ако такова не бъде направено, как би трябвало да изглежда промяната на съдебната карта при настоящето административно-териториалното устройство?

12. В концепцията си посочвате, че е необходима ревизия на дейността на предходните два състава на ВСС, чиято цел е да „... изясни причините за пропуските в работата и да се предприемат действия по отстраняване на зависимостите в работата, провокирани от професионалното ръководство на прокуратурата“. По каква методология смятате, че може да се извърши тази ревизия и какви резултати очаквате от нея? Може ли да посочите факти в подкрепа на залегналото в цитата твърдение за зависимости на членове на ВСС от ръководството на прокуратурата? Кой следва да извърши една такава ревизия?

ВЪПРОСИ КЪМ СЪДИЯ АТАНАС СТОИЛОВ АТАНАСОВ:

13. В концепцията си обръщате значително внимание на възникналите около командироването проблеми, като предлагате и потенциални нормативни решения, които обаче биха могли да бъдат реализирани единствено от законодателя, поради което и Вие смятате, че ВСС трябва да участва активно в този дебат. Как виждате участието на гражданския сектор в дебата за командироването и бихте ли си сътрудничили с неправителствени организации, които работят в правосъдната сфера, за постигане на необходимите законови изменения на ЗСВ?
14. Когато обсъждате електронното правосъдие и съдебната карта, наблягате на необходимостта от изготвяне на анализи и провеждане на работни групи за събиране на мнения от заинтересованите от предстоящите промени страни. Смятате ли, че настоящият състав на СК на ВСС и ВСС като цяло е вземал решенията си по такива въпроси, стъпвайки на достатъчно пълен и професионален анализ, или точно обратното – в отсъствието на такъв?
15. Колко време приблизително би отнела промяната на съдебната карта, според Вас?

ВЪПРОСИ КЪМ СЪДИЯ ВАСИЛ МАРИНОВ ПЕТКОВ:

16. На стр. 7 от концепцията си заявявате, че смятате, че ВСС може „... при единомислие да опита да инициира законодателни действия за осъвременяване на материалните закони и изчистване на процеса от никому ненужния формализъм“. След като законът не дава право на законодателна инициатива на ВСС, не смятате ли, че един такъв опит за инициирането им, би могъл да се тълкува

като противоречащ на принципа за разделение на властите от страна на кадровия орган на съдебната власт?

17. На стр. 4 от концепцията си казвате, че за премиите освен натовареността за съответното ниво, е необходимо да се изчислява и индивидуален корекционен коефициент, който да отразява съотношението между натовареността му и средната натовареност за съответното ниво. Натовареността на съдиите се намалява по конкретни причини – поемане на административни задължения и др. Обсъждали ли сте тази идея с Ваши колеги? Как се възприема?

ВЪПРОСИ КЪМ СЪДИЯ ВЛАДИМИР ГРИГОРОВ ВЪЛКОВ:

18. В концепцията си казвате, че смятате за грешка възстановените помощни атестационни комисии (ПАК). В аргументите Ви има смисъл, но не смятате ли, че ПАК могат да дадат допълнителна информация относно атестирания съдия, която може да е убягнала или да не е достъпна за КАК. Както и сам казвате, не е възможно да се постигне унификация. По отношение на атестирането тя дори не следва да се постига и в тази връзка е и ролята на ПАК-те.
19. В частта за натовареност от Вашата концепция говорите за *„Периодична преоценка за адекватността на определените времеви стойности на процесуални действия, чиято меродавност обединява мнозинството съдии.“* Как си представяте технологията на една такава оценка – от ВСС ли да се прави, на какъв период от време, какви да са критериите за определяне на времевите стойности конкретните процесуални действия?
20. В края на концепцията си говорите за повишаване на правосъзнанието. В момента гражданското образование е задължително само за учениците, които завършват средното си образование /последните класове/. Смятате ли, че то трябва да стане задължителен предмет и за учениците от основните и средните класове?

ВЪПРОСИ КЪМ ДАНИЕЛА БОЖИДАРОВА АЛЕКСАНДРОВА:

21. На стр. 11 от концепцията си казвате, че за предотвратяване на струпването на голям брой дела в най-големите съдилища се изискват законови промени. Можете ли да конкретизирате какви са необходимите нормативни изменения, за които говорите?
22. На стр. 12-13 отбелязвате, че е необходимо да се вземат мерки за оптимизирането на съдебната администрация и посочвате като такава обучението за повишаване на квалификацията на съдебните служители. Какви други мерки би могъл да предприеме следващия ВСС за оптимизиране на съдебната администрация?

ВЪПРОСИ КЪМ ДОРА ДИМИТРОВА МИХАЙЛОВА:

23. В частта, в която засягате темата за промяната на съдебната карта, обръщате внимание на значението на районните съдилища за малките населени места и общностите им, като отбелязвате, че дебатът не може да остане строго професионален, а трябва да включва и обсъждане на социалните ефекти за гражданите от реформата. Според Вас, при реформирането на съдебната карта, какъв е балансът, който трябва да се търси, между интересите на съдебната система, която се стреми към оптимизация, и тези на гражданите, които се нуждаят от достъпно правосъдие?
24. Отбелязвате, че част от усилията за поддържане на среда, в която съдиите правораздават независимо, се свежда до способността да бъдат идентифицирани рисковете от влияние. Как оценявате предприетите мерки от настоящия ВСС за борба срещу корупцията в съдебната система и, според Вас, трябва ли следващият състав на ВСС да изработи и въведе методики за идентифициране и превенция на опитите за оказване на влияние върху магистратите?

ВЪПРОСИ КЪМ ИВАН ГЕОРГИЕВ КАЛИБАЦЕВ:

25. В концепцията си говорите за „нова виртуална среда“, която сте изградили. Какво представлява и как функционира?
26. Как си представяте възстановяването на доверието на магистратите във ВСС? Може ли да дадете пример за конкретни действия, мерки?
27. Предлагате провеждане на конкурси по райони - това няма ли да блокира/ограничи мобилността на магистратите от една страна и от друга, да доведе до „затварянето“ на конкурсите само за определен район?
28. В концепцията си казвате, че трябва да се направи анализ с цел приемане на норми за натовареност и на съдебните служители. Какви според Вас трябва да са водещите критерии при определяне на тези норми – времето, определените действия, които съдебните служители извършват, инстанцията, в която работят или нещо друго?

ВЪПРОСИ КЪМ СЪДИЯ ЙОРДАН МИНКОВ ДАМАСКИНОВ:

29. На стр. 8 от концепцията си казвате, че няма пречка да се командироваат съдии не за определен срок, а за определен брой дела. По какъв начин смятате и въз основа на какви критерии трябва да бъде определян този брой дела?

30. На стр. 10 заявявате, че за следващия ВСС остава да анализира заключенията на ЕСПЧ по делото на съдия Мирослава Тодорова и да набележи мерки за недопускането в бъдеще на подобни случаи на ~~„открито парализални дисциплинарни производства“~~. Какво е мнението Ви като съдия на този етап (т.е. преди изготвянето на проучване) какви са подходящите мерки за изменение на процедурите за дисциплинарни производства срещу магистрати, които биха превантирали използването им за натиск срещу магистрати?

31. В концепцията си говорите за възнагражденията на магистратите и бюджета на съдебната власт. Маркирате редица проблемни елементи. Смятате ли, че реалното въвеждане на програмно бюджетиране в съдебната власт би било решение на проблемите и би повишило увереността на Министерството на финансите и на народните представители в обосноваността на поисканите в повече средства за съдебната система?

ВЪПРОСИ КЪМ СЪДИЯ КРАСИМИР ДИМИТРОВ ЛЕСЕНСКИ:

32. На стр. 5 заявявате, че ВСС трябва да въведе високи етични стандарти за провеждането на диалога по време на заседанията си. Според Вас трябва ли ВСС да приеме нещо като собствен Етичен кодекс, в който да има предвидени включително и някакви санкции ако се стигне до нарушаване на тези стандарти?

33. Обръщате внимание и на зачитане волята/решенията на ОС на съдиите. Смятате ли, че в ЗСВ трябва да се направят изменения, които да зададат по-висока степен на задължителност на решенията на ОС? Това важи с особена сила и по отношение провеждането на ОС във връзка с избор на административен ръководител на даден съд.

34. В концепцията си говорите за възможността да се командирова съдебни помощници като мярка за справяне с натовареността. В този контекст смятате ли, че принципно трябва да се разширят отговорностите на съдебните помощници? И смятате ли, че ВСС трябва да играе по-активна роля, когато става въпрос за инициране на законодателни промени, свързани със съдебната власт?

ВЪПРОСИ КЪМ СЪДИЯ ЛЮБОМИР СИМЕОНОВ НИНОВ:

35. На стр. 3 от концепцията си казвате, че са необходими програми за работа с подрастващите, така че те да се възпитават в уважение към съдебната система, като такива трябва да се въведат и в правните факултети. Такива програми в училищата се нуждаят от одобрението на МОН, а в юридическите факултети – от това на деканските им ръководства, поради автономията на университетите. Какви стъпки

смятате да предприемете, за да получите съгласието на МОН и на деканските ръководства за въвеждането на такива програми?

- ~~36. Повечето от промените, които Вие смятате за необходими по отношение на съдебната карта и на атестирането и конкурсите, предполагат законови изменения. В случай, че такива не бъдат приети от Народното събрание, какви мерки, в рамките на правомощията си на член на ВСС, ако бъде избран за такъв, ще предприемете за разрешаване на проблемите в тези области?~~

ВЪПРОСИ КЪМ СЪДИЯ МАРИЯ КИРИЛОВА ТЕРЗИЙСКА:

37. На стр. 8 от концепцията си посочвате, че възможността за членове на КАК да бъдат избирани и първоинстанционни съдии, от една страна, е израз на равнопоставеността на магистратите, а от друга – източник на недоволство на съдиите от по-горни инстанции, породено от извършването на атестирането им от по-ниско поставени съдии. Каква е Вашата лична позиция по темата – трябва ли да остане тази възможност или е необходима промяна и в каква посока?
38. Говорите за уеднаквяване на системите за отчитане на натовареността. Концептуален ли е въпросът или се отнася само да механично обединяване на информацията подавана от СИНС и ЕИСС?
39. На стр. 22 завършвате с това, че концепцията Ви не е изчерпателна, особено по въпроси като взаимоотношенията на ВСС с другите държавни власти, гражданското общество и медиите. Можете ли с няколко изречения да споделите какво според Вас трябва да е общуването на ВСС с организации на гражданското общество – смятате ли, че има теми, по които съвместната им работа би била от полза за съдебната система и обратно – такива, които според Вас не са подходящи за участие на НПО?

ВЪПРОСИ КЪМ СЪДИЯ МИГЛЕНА ТЕНЕВА ТЯНКОВА:

40. На стр. 3 от личната си мотивация казвате, че редица решения на ВСС са показали неразбиране на пряката правораздавателна работа по места и са породили напрежение между съдиите. Можете ли да посочите такива примери? На какво според Вас се дължи неразбирането от страна на членовете на ВСС, които са магистрати, на проблемите, с които се сблъскват колегите им?
41. На стр. 6 от концепцията отбелязвате, че е необходим диалог между ВСС и неправителствените организации. По кои теми от значение за съдебната власт според Вас е необходим такъв?

42. На стр. 7 заявявате, че на съдиите трябва да се осигури възможност да изразяват мнението си пред ВСС. Какъв механизъм според Вас трябва да изработи Съдийска колегия, за да се реализира тази идея?

43. На стр. 13-14 от концепцията си отбелязвате, че въведената през 2021 г. категоризация на съдилищата съобразно натовареността трябва да бъде премахната, като според Вас е необходим нов подход при определяне на степента на натовареност на всеки съд, който да се гради на обективни и предвидими критерии? Можете ли дадете примери за такива критерии, които Вие считате, че са по-правилни за измерване на натовареността от настоящите?

ВЪПРОСИ КЪМ СЪДИЯ МЛАДЕН ПЕТРОВ ДИМИТРОВ:

44. В концепцията си не адресирате въпроса за дисциплинарната отговорност, за разлика от значителна част от останалите кандидати, които смятат, че е необходимо да се вземат мерки, за да не се използва тя за натиск върху съдии, като за пример се дава случаят на съдия Мирослава Тодорова. Какво е Вашето мнение по този въпрос – следва ли да има промяна /например приемане на определени стандарти/ при осъществяването на дисциплинарната отговорност на съдиите, така че да се избегне злоупотребяването с нея и ако да, то в какво трябва да се състои тя?

ВЪПРОСИ КЪМ ТАТЯНА БОРИСОВА ЖИЛОВА:

45. На стр. 10 от концепцията си казвате, че „... ако се създаде ефективна система за атестиране, кариерното развитие на съдиите може да се основе изцяло на оценката на дейността им, като се отчитат обективно техните качества, опит, потенциал за развитие, нравствен интегритет“. Значи ли това, че според Вас трябва да се премахнат конкурсите за повишаване?

46. На стр. 14 от концепцията си казвате, че „... ВСС трябва да разработи методика и критерии за справедливо поощряване на съдиите, без да се превръща това в компенсация за натовареността“. Кои критерии смятате за справедливи и намирате ли за необходимо натовареността да бъде изрично изключена при определяне на поощренията?

47. На стр. 22 от концепцията си казвате, че бъдещият състав на ВСС трябва да преосмисли взаимодействието си с ИВСС, като постави ясни и точни изисквания към работата на инспекторите и я изпълни наистина със съдържание. Какви дейности, според Вас, трябва да изисква ВСС от инспекторите в ИВСС да извършват?

ВЪПРОСИ КЪМ СЪДИЯ ЯВОР ИВАНОВ КОЛЕВ:

48. На стр. 8 и 9 от концепцията си описвате неуспеха на ВСС до момента да въведе програмен бюджет, като идентифицирате и част от причините за него. Смятате ли, ~~че следващият състав на ВСС би могъл да преодолее трудностите и реално да започне да изготвя програмни бюджети на съдебната власт?~~
49. На стр. 14 казвате, че е необходимо да бъде дефинирано взаимодействието между съдебната власт и законодателната и изпълнителната власт, както и между съдебната власт и неправителствените и съсловните организации. Каква е Вашата визия за тези взаимоотношения и как оценявате съществуващите законодателни и нормативни разпоредби за тях?

С уважение,

Биляна Гяурова-Вегертседер

Директор

Български институт за правни
инициативи

ДО

Съдийската колегия на ВСС

Относно: Отговори от съдия Даниела Александрова на поставени от Български институт за правни инициативи въпроси към кандидатите за членове на Съдийската колегия на ВСС от квотата на съдиите на основание чл.19, ал.1 от Правилата за провеждане на избори за членове на Висшия съдебен съвет от съдиите, прокурорите и следователите

1. На какво според Вас, мислите, че се дължи фактът, че сред номинираните кандидати за членове на СК на ВСС няма съдии от ВКС и ВАС.

Доколкото даването на съгласие за номиниране на съдия за кандидат за член на Висш съдебен съвет от квотата на съдиите е изцяло лично решение, отговорът на поставения въпрос е само предположение. По мое мнение липсата на кандидати от върховните съдилища се дължи на липсата на интерес за участие в управлението на съдебната власт, демотивирането на съдийската общност като цяло и най-вероятно неудовлетвореност от работата на действащия към момента Висш съдебен съвет.

2. Една от изключително значимите функции на Съдийската колегия е избирането на административни ръководители. Понастоящем единствените критерии при провеждане на тези процедури, към които членовете на колегията са изрично задължени да се придържат се съдържат в разпоредбите на чл.194б от ЗСВ във връзка с чл.59, ал.1 от Наредба 1 от 9 февруари 2017 г. за конкурсите за магистрати и за избор на административни ръководители в органите на съдебната власт и са – професионална подготовка, управленска компетентност и нравствени качества. Смятате ли, че ВСС трябва да приеме допълнителни и по-подробни критерии, по които да се преценяват кандидатите в тези процедури.

Ръководейки се от принципа за предвидимост и прозрачност при вземане на всяко едно решение, намирам че всеки избор на административен ръководител следва да бъде извършен при ясни правила и обективни критерии в открита процедура, в която да се изслушат кандидатите и да се вземе мотивирано решение дали те отговарят на изискванията на закона и наредбата. Считаю, че понастоящем дефинираните в закона критерии за заемане на длъжността административен ръководител са достатъчно и добре формулирани, като по-важното е да се спазват установените критерии и да се следват установените правила с цел водене на последователна и прозрачна кадрова политика, която да отговори своевременно на необходимостта на отделните органи на съдебната власт.

3. Настоящият състав на ВСС стана известен с противоречивата си практика по отношение на избора на магистрати на лидерските позиции в системата, което може да се тълкува дори и като уронване престижа, доверието и авторитета на съдебната власт от самия ВСС. Споделяте ли това мнение? Вие лично какво бихте предприели, за да започнете да градите усещане сред съдиите, а и сред обществеността, че само най-почтените и компетентни Ваши колеги ще бъдат избирани да управляват отделните органи на съдебната система?

Както посочих и в отговора на предходния въпрос и следвайки насоките за дейността на Висшия съдебен съвет, посочени в концепцията ми като кандидат за член на ВСС, начинът, не само за повишаване на доверието на колегите в кадровия ни орган, а и за утвърждаване на авторитета му, е воденето на последователна и прозрачна кадрова политика, която да отговори своевременно на необходимостта на отделните органи на съдебната власт от административни ръководители, магистрати и съдебни служители, за да обезпечи нормалната им дейност от една страна. От друга страна кадровата политика на ВСС следва да предвиди професионалното развитие на всеки отделен магистрат, като създаде и следва ясни правила за това.

4. Какво е Вашето мнение за възможността да бъдат отзовавани избрани за членове на ВСС от Общите събрания на съдии, прокурори и следователи.

Това е добра идея, която е израз на необходимостта да се носи отговорност от членовете на ВСС за взетите от тях решения, която необходимост аз лично споделям изцяло. При предвиждане на такава възможност следва да се има предвид и необходимостта от стабилност и непрекъснатост на дейността на този важен за съдебната система орган. Ето защо считам, че предвиждането на такава възможност, която крие риск от дестабилизиране на съдебната власт и невъзможност да се изпълняват отредените на ВСС от закона и Конституцията правомощия в защита на независимостта на съдебната власт, би била в полза на съдиите само, ако се предвидят и възможности за своевременно попълване на състава на ВСС и да гарантират непрекъснатост на дейността му. Също така такава възможност следва да се предвиди и за избраните от Парламента представители в съвета. Намирам, че и в настоящата правна рамка с оглед законовото изискване за членове на съвета да бъдат избирани съдии с високи професионални и нравствени качества и то от самите съдии, само по себе си е гаранция за това, че във ВСС ще работят отговорни колеги, в интерес на съдиите, а не срещу тях. Не случайно и в Закона за съдебната власт е предвидено, че при осъществяване на своите правомощия Висшият съдебен съвет следва непосредствено да си взаимодейства със съдии, прокурори и следователи от всички нива на органите на съдебната власт.

5. В обществото трайно битува мнението, че работата на ВСС е непрозрачна въпреки публичността на заседанията на отделни колегии и на пленума. Какво според Вас е довело до това мнение и с какви мерки то може да бъде коригирано?

Публичността на заседанията на колегиите и на пленума не е гаранция за вземането на прозрачни решения. Идеята на публичните заседания е да се даде възможността на всеки заинтересован в реално време да „присъства“ на заседанието, на което се взема съответното решение, като разбере мотивите за вземането на решението. Усещането за непрозрачност при вземането на някои решения считам, че произтича по-скоро от непоследователността на взети решения и прилагане на различни критерии при еднакви или сходни случаи.

6. Ако в момента сте член на ВСС какво би било Вашето гласуване по основанията за овобождаване от длъжност на главния прокурор, представени от министрите Йорданова и Стоилов, които са публично достъпни.

Не съм се запознала с материалите, на които е основано искането, поради което не мога да отговоря на поставения въпрос. Отделно от това, доколкото не е взето решение по направеното искане и има възможност този въпрос да бъде поставен пред членовете на следващия Висш съдебен съвет, в който има вероятност да бъде избрана, изразяване на предварително становище би било основание да не участвам в разглеждането му.

7. Какво е мнението Ви за създаването на критерий, според който влизането в системата на съдебната власт да бъде обусловено от натрупан преди това юридически опит/практика - примерно 5 години.

Съгласно действащата към момента правна уредба има изискване за юридически стаж във всички нива на съдебната система. Изискването за юридически стаж за първоначално назначаване в органите за съдебната власт е минимум 3 години, а за съдия в районен съд и прокурор в районна прокуратура се назначава младши съдия, съответно младши прокурор, който има най-малко две години и девет месеца стаж. Не виждам необходимост от промяна предвид на това, че реално за „влизане“ в съдебната система се изисква натрупан преди това юридически опит, тъй като и младшите съдии натрупват такъв по време на работата им в окръжните съдилища. Обстоятелството, че за кандидатите за младши съдии не се изисква юридически стаж не е в ущърб на професионалната им подготовка, тъй като обучението в Националния институт на правосъдието и след това работата като младши съдии ги подготвя отлично за съдии в районен съд.

8. Считате ли, че към настоящия момент има необходимост от конституционни изменения в частта за съдебната власт.

Необходимостта от конституционни изменения в частта за съдебната власт е свързана с това във Висшия съдебен съвет да има по-голям брой съдии, които да са избрани от съдии, с цел по-голяма представителност на съдиите в съвета и гарантиране на независимостта на съдебната власт като цяло.

9. Една от широко дискутираните теми в съдийските среди е тази за възнагражденията и начина на определянето им. Какво е Вашето мнение по въпроса – смятате ли, че разликата във възнагражденията между инстанциите е прекомерна? Необходимо ли е законово закрепване на критериите за определяне на възнагражденията на всички нива в системата, а не само на тримата големи.

Въпросът с възнагражденията на съдиите е основен от гледна точка гарантиране независимостта на съдиите от законодателната и изпълнителната власт. По тази причина и съдебната власт разполага със самостоятелен бюджет. Установеното законово положение обаче въвежда по-скоро формална, а не реална гаранция, доколкото Народното събрание винаги може да извърши промени по предложения от Висшия съдебен съвет бюджет. На практика обоснованото индексирание на възнагражденията на работещите в съдебната система всяка година зависи изцяло от политическата конюнктура в страната, което създава предпоставки за създаване на зависимост на съдебната власт от законодателната и изпълнителна власт. Ето защо и считам, че Висшия съдебен съвет трябва да настоява и инициира промени в Закона за съдебната власт, с които заплатите на всички работещи в системата магистрати се обвърже пряко или опосредено със средномесечната заплата на заетите лица в бюджетната сфера, както и предвиждане на механизъм за автоматично ежегодно индексирание. Този критерий е абсолютно обективен и ще доведе до избягване на всякакви зависимости в това отношение. От друга страна, така ще се създаде предвидимост и ще се преустанови необоснованото постоянно ощетяване на магистратите. По отношение на мнението ми за разликата във възнагражденията между инстанциите, считам, че категорично не трябва да се намалява възнаграждението на което и да е ниво. Напротив, следва да се увеличават възнагражденията на магистратите, но с равни суми, докато се събере ножицата, тъй като към момента тази разлика е много голяма.

10. По какъв начин елементи от концепцията за общностния съд могат да бъдат въведени в българската правосъдна система, според Вас?

Въпросът е твърде общ, поради което и не мога да дам конкретен отговор.

Отговори на поставените към мен въпроси:

21. На стр. 11 от концепцията си казвате, че за предотвратяване на струпването на голям брой дела в най-големите съдилища се изисват законови промени. Можете ли да конкретизирате какви са необходимите нормативни изменения, за които говорите?

Реализиране на идеята за децентрализиране на делата посредством използване на електронните технологии и най-вече въведената в съдилищата Единна информационна система със сигурност предполага законови изменения по отношение на подсъдността. Този модел и при използване възможностите на електронното правосъдие може да бъде въведен и за редица други дела, вкл. на окръжно ниво, характерът на които ги прави подходящи – например охранителни производства и други.

Законови промени, насочни към разширяването на използването на медиация и на алтернативно разрешаване на спорове – примерно, рекламационното производство за погасените по давност вземания на доставчиците на комунални услуги, което да е предпоставка за завеждане на иск, също биха допринесли съществено за разтоварване на големите съдилища. Необходимо е и настояване и инициране на законови промени съобразно установените у нас и в други страни успешни практики в насочването на страните към медиация, за да може ефективно да бъдат разрешавани споровете пред съда със спогодба.

Има и много други конкретни предложения за законодателни промени, които са изготвени от колегите от Софийски районен съд и Софийски градски съд и са внесени за обсъждане в работни групи към Министерство на правосъдието, които следва да бъдат разгледани и при одобряването им да бъдат внесени за обсъждане в Народното събрание.

22. На стр 12-13 отбелязвате, че е необходимо да се вземат мерки за оптимизирането на съдебната администрация и посочвате като такива обучението за повишаване на квалификацията на съдебните служители. Какви други мерки би могъл да предприеме следващия ВСС за оптимизиране на съдебната администрация.

Определено необходимостта от предприемане на мерки по отношение на съдебните служители е крайно необходимо, тъй като се наблюдава дефицит на качествени и мотивирани кадри в съдебната администрация. В тази насока следва да се актуализира Правилника за организацията на дейността на съдилищата, който към момента в голямата си част е изобщо неприложим, включително и в частта за съдебните служители, техният статут, ранг и възнаграждения. С въвеждането на използването на електронните технологии и най-вече въведената в съдилищата Единна информационна система възникна необходимостта от назначаване на голям брой висококвалифицирани съдебни

служители – системни администратори, изискванията за заемането на длъжността за които не отговарят на предлаганото възнаграждение, което изключително затруднява обезпечаване на работата в съдилищата, свързана със сканиране на всички постъпващи документи, работата с електронни документи и електронните технологии като цяло.

С уважение,

съдия Даниела Александрова